

ANOTIMPURILE

Frunza – de Emil Gârleanu

Povestea lui Mo Cr ciun

poveste popular

A revenit frumoasa prim var

de Alexandru Vlahu

Biografia verii -

de Ana Blandiana

Material realizat de:

Prof. BREGE Elena Viorica

Prof. TIRPE Maria – Eva

Liceul Ortodox „Episcop Roman Ciorogariu”

Oradea

Frunza
de Emil Gârleanu

S-a desfcut din mugur, într-o dimineață caldă a începutului de prim var . Cea dintâi raz de soare s-a împletit pe dânsa ca o sârm de aur, f când-o s tremure de fericirea unei asemenea atingeri. Ziua întâi i s-a p rut scurt , și apropierea nopții o mârni. Lumina se stinse, r coarea o f cu s se zgribuleasc , s se vâre între celelalte i s a tepte, ațipind, până a doua zi, venirea soarelui. Cu ce revărsare de strălucire se ridică stăpânitorul lumii pân sus, pe cer ! Raza se coborî din nou, i toat ziua, înc lzit , frunza se sc ld în albastrul v zduhului.

În scurt vreme se desfcu mare, verde, mai frumoas ca toate, mai sus decât celelalte, tocmai în vârful. De deasupra îi c dea lumina, dedesubt se ridica, pân la ea, mireasma crinilor albi, singuratici, cu potirul plin de colbul aurului mirositor.

Un ciripit str in o mir . i cea dintâi rândunic , venit de departe, t ie albastrul ca o s geat , înconjur copacul de câteva ori cu strig te de bucurie, apoi se a ez pe strearina casei, cântând mereu... Dar într-o dimineață raza de soare nu mai veni. Cerul r mase acoperit de nori. Cea dintâi pic tur de ploaie o izbi rece, greoaie. Câteva zile a plouat. Nici rândunele nu se mai vedeau. Dar mirosul crinilor, seara, se împr tia puternic, umed: o amețea.

Dup zilele acestea, lipsite de scânteiere, soarele r s ri într-o dimineață înfocat, v rsând parc fl c ri, înc lzind totul în câteva clipe. Raza o fripse. În dup -amiaza zilei acesteia, o p s ric cu pene verzi i galbene, un scatiu, veni, mole it de c ldur , de se furi sub dânsa, la umbr , la ad post. i frunza se bucur , acoperi cum putu mai bine p s rica; iar aceasta ciripi, întâi în bu it , din gu , apoi mai prelung, mai dulce, cum nu auzise frunza cântec.

i în fiecare zi pas rea venea s se ascund de c ldura cotropitoare, în fiecare zi frunza o ferea, i seara cântecul se împr tia vesel.

Cât n-ar fi dat acuma frunza pe o pic tur de ploaie ! Dar norii fugeau goniți de vânturile din în lțimi; cerul de sticlă, înflăcărât, uscaser totul. Crinii nu mai miroseau; când i când, rozeta, care î i scutura semința coaptă, împrăștia mireasma ei în zorii unora din dimineți. Prea multă lumină, prea multă căldură.

Noapțile senine, cu crai nou, cerul spuzit de stele o fermecau. Ar fi vrut să fie veșnic noapte...Pas rea venea mereu, câteodată și noaptea rămânea acolo, ațipind, cu căpușorul sub aripă. Și trecu mult până ce, odată, vântul de toamnă începu să bată. Zilele erau mai răcoroase, nopțile mai reci; cerul arareori curat. Puternic sufla vântul toamnic! Apusurile erau ca sângele și parcă înroșeau și pământul. Frunza își simți puterile slăbite; cu greu putea să țină piept vântului, care o clătina în toate părțile; câteva tovarășe, smulse, flutură prin aer, apoi fuseser duse departe. Pas rea îi venea mai rar, nu mai cânta, și asta o mâhnea cumplit. Frunza tânjea, se înghețea; celelalte, de pe același copac, parcă se înghețaseră și mai repede. Începuseră să cadă. Frunza auzea mereu, de acolo, din vârf, foșnetul cobitor al tovarșelor ce o părăsiseră, strecurându-se ușor, ca o oaptă, ca o rugăciune, aternându-se jos, într-un lăcăr, pe deasupra căruia vântul alerga grabit.

De dimineață până seara, și noaptea, frunzele cădeau întruna. Unele mai repezi, altele mai domoale, legănându-se în aer ca o aripă de fluture, aninându-se de ramuri ca cerând ajutor; numai într-un târziu, dându-se învinse, cădeau, îngropându-se între celelalte.

Într-o dimineață se sperie. În tot copacul rămăsese numai ea! Ramurile goale se loveau unele de altele, tremurând ca de frig. Deasupra, cerul cu nori greoi ca de bumbac; în largul lui, stoluri întregi de păsări plecau în zbor; atunci băteau de seamă și cuiburile rândunelelor rămăseseră goale.

Un fior o străbătu și se gândi la pas rea care nu o vizitase de câteva zile. În clipele acestea, când parcă se cutremura la gândul că poate și dânsa va trebui să se desprindă, și moară, ca și celelalte, vederea prietenei pe care o adăpostise atâtă i-ar fi fost de ajutor.

Și pasărea parcă auzi chemarea tovarășei de altădată; veni, dar se opri puțin, pe o altă ramură, ca și când n-ar fi cunoscut locul obișnuit în care cântase; apoi își luă zborul și, în trecerea grabită, furiș înapoi, în carapuz, lovi cu vârful aripii frunza care, de-abia mai ținându-se, căzu la rândul ei.

În lăcărul de jos nu se mai înghețase, din ce fusese, cu această, cea din urmă, moartă.

1. Încercuie te litera corespunzătoare r spunsului corect:

* **Frunza s-a desfăcut din mugur:**

- a. într-o dimineață caldă a începutului de primăvară
- b. într-o zi cu soare
- c. într-o seară de aprilie

* **Soarele era numit:**

- a. luceafărul zilei
- b. stăpânitorul lumii
- c. bulgăre de aur

2. Completează folosind cuvinte din text:

Vântul de începuseră să bată. Zilele erau mai, nopțile mai; cerul arăta Apusurile erau ca în parc înroșeau Frunza își simțea puterile și abia mai înțina vântului care o clătină.

3. Completează expresiile cu ajutorul cuvintelor din text:

- * *frunzele se strecurau uor ca*
- * *frunzele se legănau în aer ca o*
- * *cerul cu nori grei ca*

4. Formulează enunțuri cu expresiile de la exercițiul anterior.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Găsește câte două înșuriri pentru cuvintele de mai jos. Formulează apoi propoziții.

* <i>cerul</i>	* <i>nori</i>
* <i>frunze</i>	* <i>apusuri</i>
* <i>dimineață</i>	* <i>crini</i>

.....

.....

.....

.....

.....

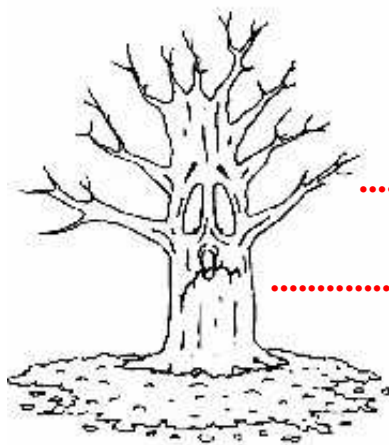
6. Transform **adjectivele în verbe:**

str lucitor -
bucuros -
fermecat -

plaios -
mirositor -
verde -

7. Alc tuie te câte un **CVINTET** pentru:

TOAMN

.....

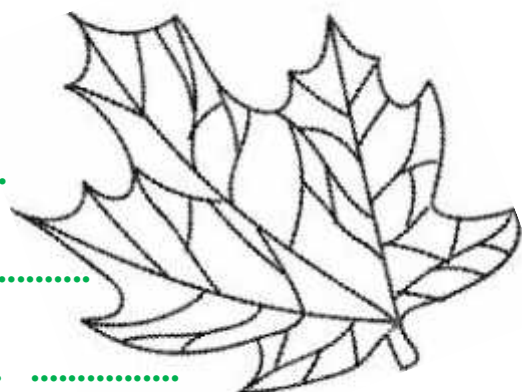
.....

.....

.....

.....

FRUNZ

.....

.....

.....

.....

.....

8. Alc tuie te un **text despre toamn** în care s folose ti cel pu in trei expresii pe care le-ai re inut.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Povestea lui Mo Cr ciun

Poveste popular

Cândva, la marginea unui oraș, trăia un mețter btrân care făcea jucării. Tot anul mergea la ele cu dragoste și răbdare. Erau minunate și nu semănau una cu alta. În Ajunul Craciunului, btrânul mergea să plece din oraș și să vândă jucăriile. Oamenii din acel oraș nu erau prea bogați, așa că mețterul le vindea jucăriile pe mai nimic.

Dar asta nu-i scdea cu nimic bucuria de a face jucării de care copiii se bucură, după datină, în dimineața de Craciun. Până într-un an în care... Mețterul vânduse toate jucăriile și se întorcea spre casă. La marginea orașului s-a oprit să privească o fereastră. Tăc acolo locuiește o familie tare săracă și se întreba ce jucării vor fi primit copiii.

Trei copii visau cu voce tare:

„Dacă am avea un sold de plumb, numai unul, ne-ar fi de ajuns...”

Btrânul tăc nu mai avea nicio jucărie și tare ar fi vrut să le dăruiească mărcașe. Dar ce minune! Tocmai un sold de plumb răsușise, nu se știe de unde, în fundului sacului. Și astfel, dorințele celor trei frașuri s-au împlinit.

În drum spre casă, btrânul se gândea: „Aș vrea să fac atât de multe jucării, încât să dăruiesc câte una fiecărui copil din lume, dar mai ales celor săraci, că orăna-are cine să le cumpere”. Și cum mergea așa, văzu în zăpadă un pui de căprioară care-l privea cu ochi triști.

Săracul furtiv, ce te doare? Se pare că puiul se rănișe la un picior. Cum a știut și cu ce a avut la îndemână, btrânul i-a legat rana și l-a ajutat să se ridice. Atunci furtura aceea gingașă i-a vorbit cu glas limpede că și de copil:

„- Acum vă dăcăi o inimă bună. Dorințele și se va îndeplini!”

Ca din pământă apărut o sanie fermecată, purtată în zbor de niște reni minunașe. Și btrânul s-a înălțat cu ei în slava cerului înstelat, spre o lume de basme. Chiar și hainele lui sărăcioase se preschimbaser în niște haine neobișnuite, de culoare roșie.

N-ar fi putut spune că și pe unde l-a purtat sania fermecată. Într-un târziu a simțit cum coboară lin într-un înut înzăpezit, unde îl aștepta o căsuță cu ferestre luminate. O mulțime de pitici cășăi cei din povești l-au întâmpinat bucuroși. Piticii erau harnici și îndemnatici, gata să se apuce de treabă. Materialele se găseau din belșug, căci, nu se știe cum, se înmulțeau mereu și nu se terminau niciodată. Iar btrânul mergea priceput și îndruma pe pitici și împreună făceau jucării, mereu mai multe și mai frumoase. Pentru fiecare copil din lume exista jucăria pe care și-o dorea.

În seara de Ajun sosesc colindătorii. La fiecare casă ei aduc vestea minunată a nașterii Domnului și urează un an bun și îmbelșugat. Este noaptea în care visele copiilor se împlinesc. A doua zi, în dimineața de Craciun, în jurul bradului împodobit, bucuria nu mai are margini. Niciunul dintre ei n-a fost uitat. După numele sărbătorii, copiii i-au pus numele Mo Craciun aceluia mețter și așa sărmasă până astăzi.

De aceea, în zilele acestei sfinte sărbători, când stăm cu toții în jurul mesei încercate cu bună încredere, nu trebuie să uităm pe cei sărmani. Moșul are grijă de ei doar o dată pe an. Noi trebuie să ne gândim la ei mereu!

1. Răspunde la următoarele întrebări:

) Cine trăia la marginea orașului?

) Cu ce se ocupa el?

) Cum erau jucăriile?

) Când vindea meșterul jucăriile?

) Ce dorințe aveau copiii sărmani?

) Pe cine a ajutat meșterul în drum spre casă?

) Cine l-a ajutat pe meșterul bătrân să-și îndeplinească dorința?

2. Ce învățături se desprinde din această lectură? Cum îți ajută tu pe cei sărmani?

3. Alc tuie te câte un enun folosind urm toarele expresii:

) *f ptur ginga*

) *cerul înstelat*

) *sanie fermecat*

4. G se te cuvinte cu sens asem n tor cuvintelor date:

dragoste - _____

d ruie te – _____

inut - _____

dore te – _____

veste - _____

îndemânatic - _____

5. G se te cuvinte cu sens opus cuvintelor date:

b trân - _____

aduce – _____

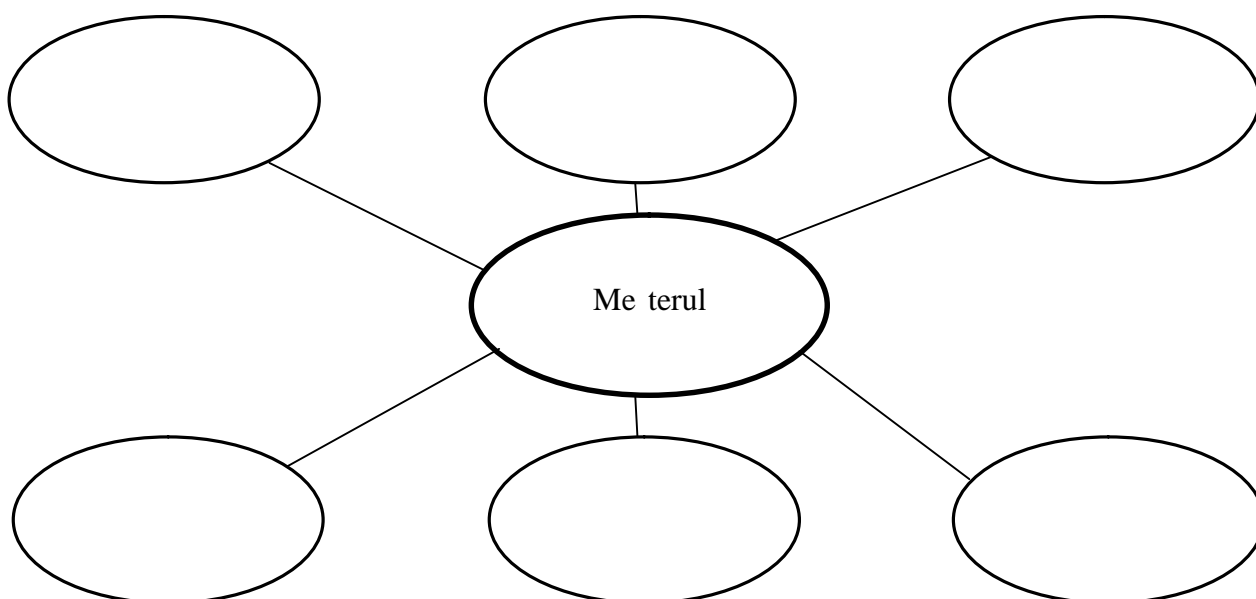
mult - _____

bucurie – _____

pitic - _____

cump r - _____

6. Caracterizeaz me terul completând spa iile libere.

7. Realizeaz un interviu cu Mo Craciun. Pune-i Mo ului trei întreb ri și imagineaz - i r spunsurile pe care ar putea să i le dea.

1. _____

2. _____

3. _____

Plugu orul Lirica popular

Aho, aho copii și frați,
Stă și pu în i nu mână și,
Lângă boi v-al tura și
și cuvântu-mi ascultă și!
Măine anu se-noie te,
Plugu orul se porne te
și începe a ura,
Pe la case-a colinda.
Iarna-i grea, om tu-i mare,
Semne bune anu' are,
Semne bune de bel ug,
De pe brazd , de sub plug.
Ia mai mână și, m și fl c și, și sună și din zurg l și:
Haaaai-hai!
La anul și la mulți ani!

1. Răspunde la întrebări:

) Când se merge cu *Plugu orul*?

) Cui îi este adresat *Plugu orul*?

) Ce semne are anul care vine?

2. Găsește rime pentru cuvintele:

a colinda = _____

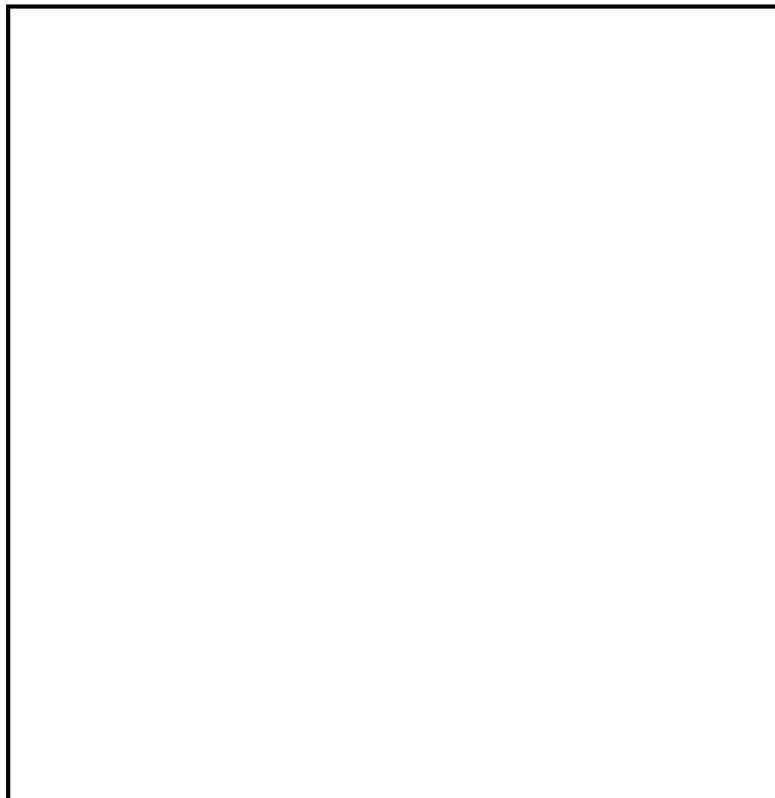
copii = _____

mâine = _____

mare = _____

belug = _____

3. Realizează un desen în care să reprezینی obiceiuri și tradiții de iarnă !

A revenit frumoasa prim var
de Alexandru Vlahu

**A revenit frumoasa prim var ;
Copacii parc -s nin i de-atâta floare;
Dorin i copil re ti, ren sc toare,
Fac inimile noastre s tresar ...**

**Iubire e în razele de soare,
i farmec în a codrului fanfar ,
i visuri dulci în lini tea de sar ;
În cer i pe p mânt e s rb toare.**

**Ascult, privesc, respir cu l comie,
C ci toat frumuse ea asta-mi pare
C niciodat n-are s mai fie!**

**i-s fericit c-am fost o clip -n stare
S simt, în marea lumii simfonie,
A gândurilor mele întrupare.**

1. Completa i versurile:

- * *A revenit frumoasa*
- * *Iubire e în*
- * *În cer i pe p mânt e*

2. Titlul poeziei este deoarece în poezie este vorba despre anotimpul

Autorul textului este

Alte texte scrise de acest autor pe care le cunosc sunt:

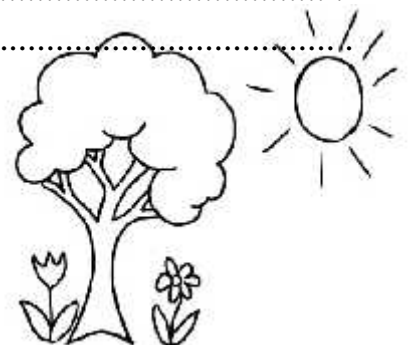
.....
.....

A a cum reiese din prima strof , ceea ce fac inimile noastre s tresar odat cu revenirea prim verii sunt

Frumuse ea prim verii, dezv luit în strofa a treia pare s

3. Scrie din poezie cuvinte cu în eles asem n tor pentru:

- * dragoste –
- * poft –
- * nicicând –

4. Alc tuie te **enun uri** cu urm toarele cuvinte i expresii:

) frumoasa prim var

.....

) razele de soare

.....

) marea lumii simfonie

.....

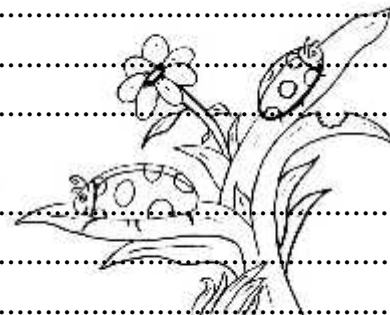
5. Explic expresia **copacii parc -s nin i de-atâta floare.**

.....
.....

6. Vrei s fii poet? Folose te perechile de rime date pentru a compune singur o **poezie**. D un titlu potrivit poeziei.

floare – ren sc toare soare – s rb toare sar – fanfar

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

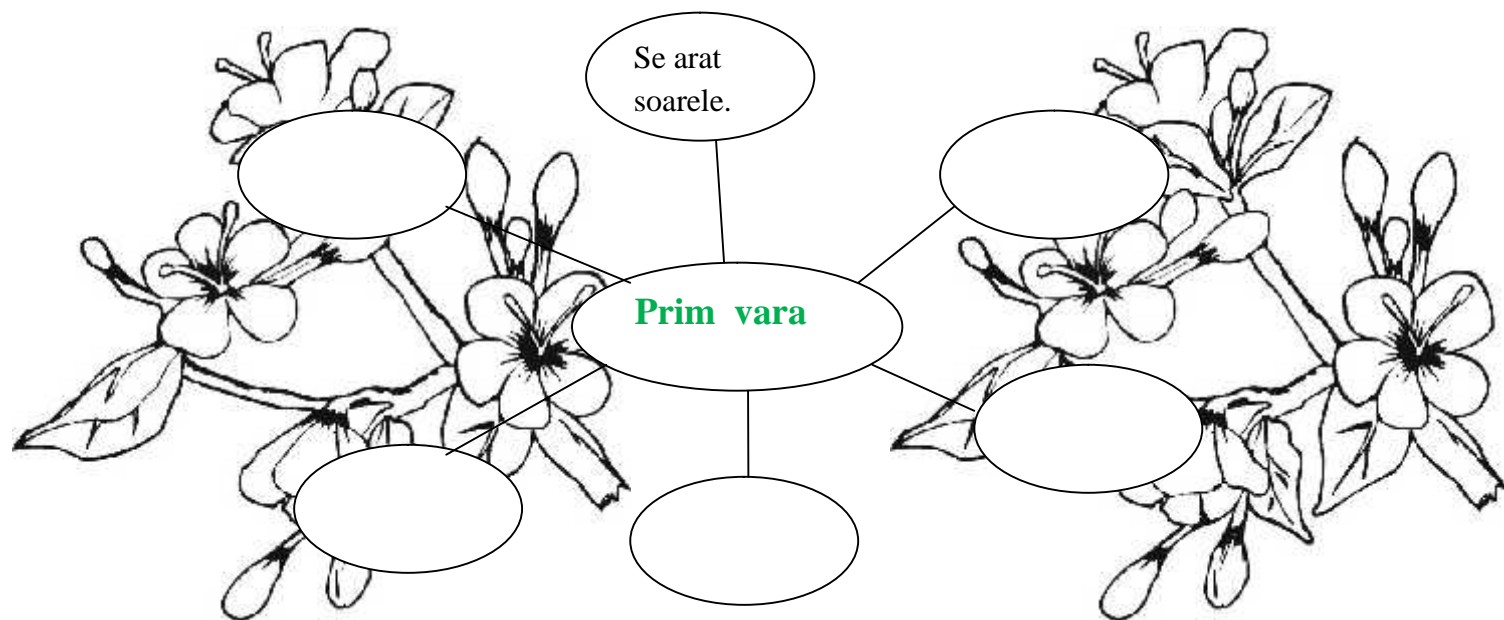
7. Alc tuie te enun uri cu **cam** i **c-am**

.....
.....
.....

8. Ce se întâmpl prim vara? Completeaz dup exemplu!

Se arat
soarele.

Prim vara

A revenit frumoasa prim var
de Alexandru Vlahu

Poezia are
_____ strofe.

Anotimpul în
care se petrece
întâmplarea
este:

Titlul poeziei este:

Autorul poeziei
este:

Cuvinte cu sens asem n tor:

copac

fericit

codru

privesc

clipă

Cuvinte cu sens opus:

frumoasă

toată

iubire

lăcomie

marea

Cum sunt? (din poezie)

copacii =

visuri =

primăvara =

Transcrie cinci cuvinte din două silabe.

.....
.....
.....

Eu scriu una, tu scrie mai multe!

floare =

rază =

inimă =

Scrie corect propoziția!

primăvară revenit a frumoasa

.....
.....
.....

EVALUARE **Biografia verii**

de Ana Blandiana

Vara începe
Din stratul de cepe

Și se arată
Printre salată .

Crește uurel
Printre pârânjel.

Apare în lume
Dintre legume.

Stă apoi închis
Într-o caisă ,

E prins în mreajă
Într-o cireașă ,

Piersicile-n sine
O ascund mai bine,

E dulce și bun
În orice prună ,

Și-i o-ncreșterea vară
În orice pășune .

Și te sărăcesc
Chiar și-ntr-o gutuie,

Și e-ntr-adevăr
În orice măr .

Dacă vrei să-i scutur
Dintr-un bob de strugur,

Dacă vrei să-i aduc
Pe-o frunză de nuc.

Toamna rea când vine,
Își ascunde bine

Dulcele ei trup
Într-un cantalup,

Inima ei vie
În ciorchini din vie.

Frigul nu o-nfrânge,
Iarna nu o ninge,

Căci e, bunăoară ,
La noi în țară .

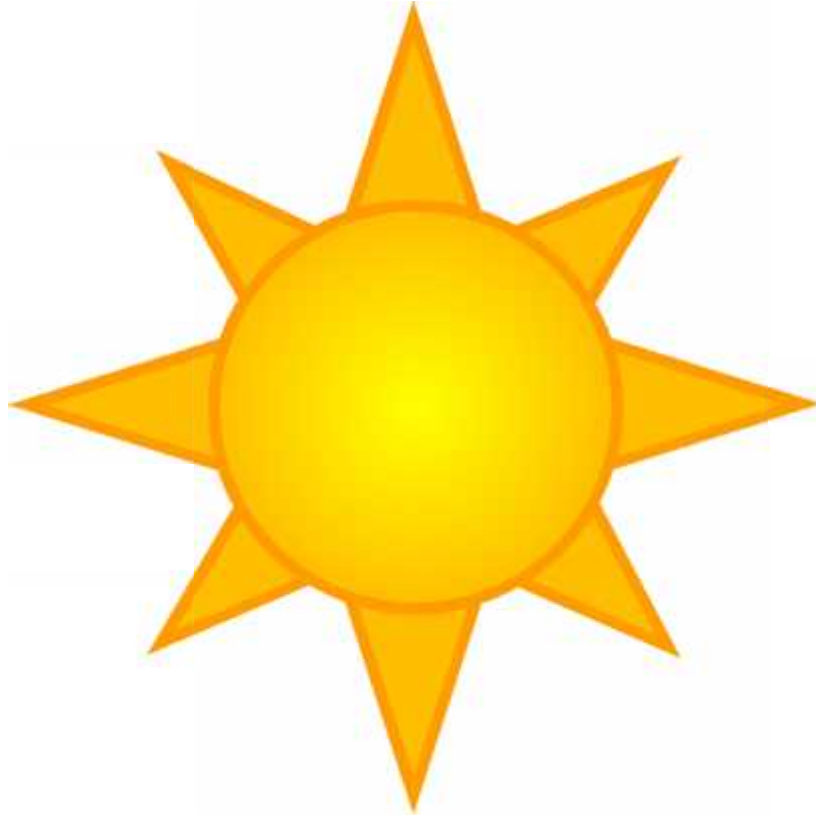
Clipoce te prin
Butoiul cu vin,

Și poate să-ncapă-n
Funia de ceapă ,

Nu moare de tot
Nici chiar în compot,

Bă, ră mâne-n via
Chiar și în dulceață .

1. Scrie pe razele soarelui la ce te gândeți când auzi cuvântul *vara*.

2. Răspunde la următoarele întrebări:

) De unde începe vara?

) Pe unde se arată ea?

) Cu cine poate fi asemănată vara?

) Cum este inima ei?

) Când vine, unde își ascunde *dulcele ei trup*?

) De ce spunem că *nu o înfrânge iarna*?

3. Delimiteaz în text etapele din “via a” verii, apoi completeaz tabelul:

Vara		
Versuri care sugereaz “na terea” verii	Substantive care simbolizeaz vara	Versuri care sugereaz r mânerea verii

4. G se te cuvinte care rimeaz cu:

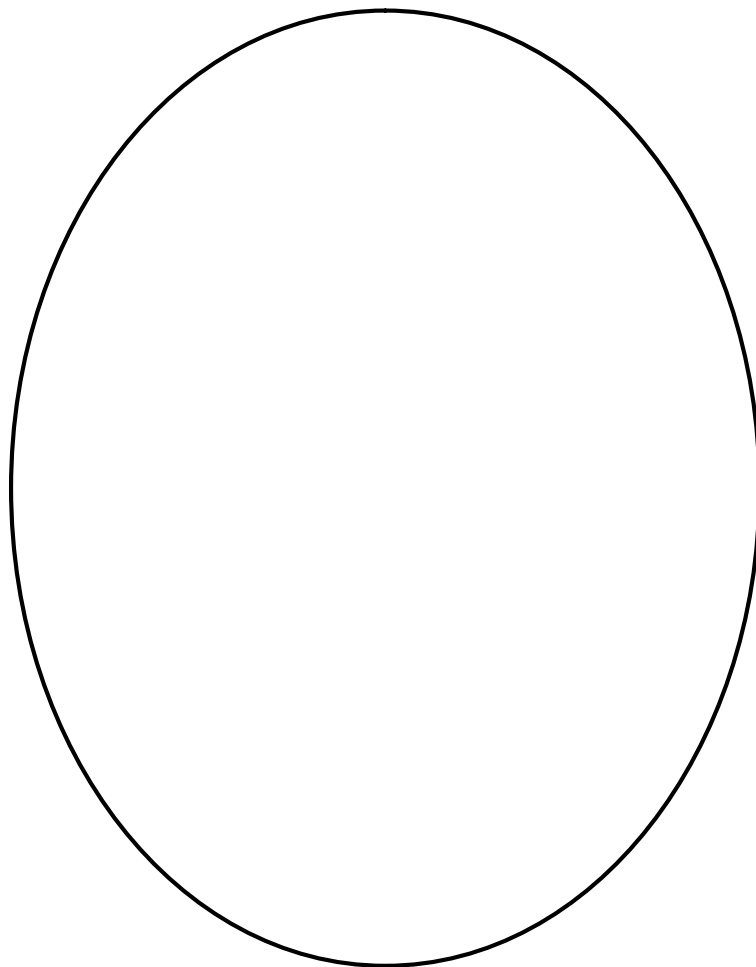

5. Scrie cuvinte înrudite cu cuvântul *frunz* .

6. Alc tuie te propozi ii în care cuvântul *vie* s aib sensuri diferite.

7. Personific vara într-o zân i deseneaz-o a a cum o vezi când cite ti poezia “Biografia verii” de Ana Blandiana. Reprezint în desen cel pu in trei elemente din poezie.

Apreciaz singur!

Item	Suficient	Bine	Foarte bine
1.	Ai scris pe 4-5 raze.	Ai scris pe 6-7 raze.	Ai scris pe 8 raze.
2.	Ai r spuns corect la 4 întreb ri. Ai avut cel mult 6 gre eli de ortografie/punctua ie.	Ai r spuns corect la 5 întreb ri. Ai avut cel mult 5 gre eli de ortografie/punctua ie.	Ai r spuns corect la cele 6 întreb ri. Ai avut cel mult o gre eal de ortografie/punctua ie.
3.	Ai completat cel mult 2 rânduri la fiecare coloan .	Ai completat cel mult 3 rânduri la fiecare coloan .	Ai completat cel pu in 4 rânduri la fiecare coloan .
4.	Ai g sit 3 cuvinte care rimeaz .	Ai g sit 4 cuvinte care rimeaz .	Ai g sit 5 cuvinte care rimeaz .
5.	Ai scris corect cel pu in 2 cuvinte.	Ai scris corect cel pu in 3 cuvinte.	Ai scris corect cel pu in 4 cuvinte.
6.	Ai alc tuit o propozi ie, cu cel mult 3 gre eli de ortografie/punctua ie.	Ai alc tuit 2 propozi ii, cu cel mult 2 gre eli de ortografie/punctua ie.	Ai alc tuit 3 propozi ii, f r gre eli de ortografie/punctua ie.
7.	Ai desenat o zân care reprezint vara i ai reprezentat cel mult un element din poezie.	Ai desenat o zân care reprezint vara i ai reprezentat cel mult 2 elemente din poezie.	Ai desenat o zân care reprezint vara i ai reprezentat cel pu in 3 elemente din poezie.